

कूजन्तं राम रामेति kūjantam rāma rāmeti

Translation by Rāmulu Gajavāda Saṁskṛtam teacher

कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।

आरुह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकि कोकिलम् ॥

*kūjantam rāmarāmeti madhuram madhurākṣaram |
āruhya kavitaśākhām vande vālmīki kokilam ||*

I salute the great sage Vālmīki perched on the branch of poetry as a nightingale singing melodiously thus “Rāma Rāma”.

कूजन्तम् kūjantam = melodious singing of the nightingale, राम राम rāma rāma = Rāma Rāma, इति iti = thus, मधुरम् madhuram = sweet, melodious, मधुराक्षरम् madhurākṣaram = sweet syllable Rāma, आरुह्य āruhya = having climbed, कविताशाखाम् kavitaśākhām = branch of poetry, वन्दे vande = I salute, वाल्मीकि vālmīki = Sage Vālmīki the poet, कोकिलम् Kokilam= nightingale (koel).

वाल्मीकेमुनिसिंहस्य कवितावनचारिणः ।

शृण्वन् रामकथा नादं को न याति परां गतिम् ॥

vālmīkermunisimhasya kavitāvanacāriṇah |

śr̥ṇvan rāmakathā nādam ko na yāti parām gatim||

**Who does not experience (attain) supreme bliss (joy)
listening to the voice of lion sage Vālmīki in the forest of
poetry where scholars and devotees roam.**

वाल्मीके: मुनि सिंहस्य vālmikeḥ muni simhasya = of sage Vālmīki the lion, कविता वन चारिणः kavitā vana cāriṇah = wanderers of the forest of poetry, शृण्वन् śr̄ṇvan = listening, रामायण कथा rāmāyaṇa kathā = story of Rāmāyaṇa, नादम् nādam = sound (recitation), कः kah = who, न na = not (does not), याति yāti = reach (attain), पराम् parām = supreme, गतिम् gatim = state (of bliss).

यः पिबन् सततं रामचरितामृतं सागरम्।

अतृप्तस्तं मुनिं वन्दे प्राचेतस मकल्मषम्॥

*yah pibān satatam rāmacaritāmrta sāgaram|
atrptastam munim vande prācetasa makalmaṣam||*

**I salute that pure hearted sage Vālmīki for whoever drinks
the ocean of nectar of life story of Rāma is unsatisfied for
he wants more.**

यः yah = who, पिबन् pibān = drinking, सततम् satatam = ever, रामचरितं rāmacarita = life story of Rāma, अमृतं सागरम् amāta sāgaram = ocean of nectar, अतृप्तः atrptah = not satisfied (wants more), तम् tam = to him, मुनिम् munim = to the sage, वन्दे vande = I salute, प्राचेतमकल्मषम् prācetamakalmaṣam = pure hearted (minded).